

Световната чалга и ние

> 108 стр.

Как Холивуд и Лейди Гага
тласкат еманципацията
напред и защо българките
ще стават по-свободни
в бъдеще

Как се възпитава феминист

> 118 стр.

Светът според едно малко
момче, което понякога
ходи в командировки или
рисува на масата в офиса
на майка си

My Marketing Will Go On

> 146 стр.

Какво показва кариерата
на Селин Дион

Улица „Консервативна“

> 72 стр.

Защо улиците с женски
имена са значително по-
малко от тези, кръстени
на мъже

К100

НАЙ-ВЛИЯТЕЛНИТЕ
ЖЕНИ
В БЪЛГАРИЯ
2012

КАПИТАЛ

на: 7 AB.

IN 1314-2305

1314-2305 01

класация | *портрет*

A Hard Day's *Night*

● / Теодора Мусева

Фотография: Тихомир Рачев

Веселина Сариева, или умението да си
направиш сам културна среда

35

"Понякога ми се иска да дойдат ниндзи да ме отвлекат от офиса на „Отец Паусий“ или някой да ми изсипе кофа вода върху главата."

Тя е млада, твърде млада за стълпотворението от проекти зад гърба си и в ума си. За нея животът е отворен, а хоризонтът ѝ е много по-далеч от това, което вижда. Нестандартна, открита и категорична – тя гледа с насмешка на идентификациите, които ѝ преписват.

Веселина Сариева, 33-годишна, е пловдивчанка. Завършила е славянска филология и е преподавала сръбска и хърватска литература в Пловдивския университет. С майка си Катрин управлява собствена художествена галерия и е директор на фондацията „Отворени изкуства“. Вече седми път урежда Нощта на музеите и галериите в Пловдив – едно от най-мощабните културни събития на годината в България, посещавано от около 40 хил. души. През 2011 в Нощта участват 12 национални музея, 24 регионални музея и 32 общински музея.

Това начинание, към което в началото всички са „суперкритични“, запалва културна искра и възпламенява верижна реакция в градове като София, Стара Загора и Пазарджик.

Вярата на дебютанта

Веселина си спомня ясно онзи АХА!-момент, в който ѝ е дошла идеята за Нощта: „През 2005 посетих свой приятел в Дюселдорф. Като млада галеристка естествено се възмущавах, че нищо не се движи в България, че широката публика е предположено игнорирана. че нямаше никаква среда. Просто нямаше културен живот – хората не се забавляваха и не съпреживяваха изкуството, както го правят в други географски ширини.

Внезапно в цялата неразбория на едно бюро зърнах книжката на Нощта на музеите в Дюселдорф. Така се роди идеята ми за форматиране, картографиране и активизиране на културния живот. Вярата на

дебютанта, че може да промени нещо, е безумна – никой не може да го спре!“

Пловдив е идеалният терен: важен и вдъхновяващ град, „идеалната лаборатория“ според Веселина. Улиците, площадите, парковете и тепетата са местата, където художници, музиканти и други творци канят публиката да стане част от изкуство им. „Първата нощ беше страхотна – такава енергия, такъв ентусиазъм! Всичко се получи някак много неглиже и естествено.“

Как Нощта стана 36 часа

Следващите издания се крепят само на ентусиазъм: „Някой казваше, че иска да ни стане спонсор, вземахме някакви средства отнякъде и ги носехме в печатницата – ако стигнат – стигнат!“

АХА!-моментите при Веселина се сипят с всяка изминала година, защото Нощта оттогава се е развила до неузнаваемост: тя вече е 36 часа, с програми като „Култура и клуб“, платформа за съвременно изкуство „Град и публични пространства“ и форум „Колекционери“.

Този минифестивал никак не е просто начинание. „Имало е и доста трудни моменти. Една година трябваше да работя почти сама“, спомня си Веселина и признава: „Самобичувам се, че не мога да си свърша цялата работа, ставам съсредоточено намръщена, игнорирам околните, същевременно вече съм се паникьосала и смятам, че каквото и да направя, не е достатъчно, непрекъснато ходя с мишката в горния ъгъл на екрана на компютъра, за да видя всичките си активни прозорци. Но ако работя до 3 през нощта, изпитвам задоволство и спокойствие. Мисля, че това е работохолизъм. Понякога ми се иска да дойдат ниндзи да ме отвлекат от офиса на „Отец Паусий“ или някой да ми изсипе кофа вода върху главата.“

Смисъл има

През 2007 г. Катрин и Веселина Сариеви основават фондацията „Отворени изкуства“. Така Нощта на музеите най-сетне е институционализирана.

„В началото дори нямахме офис, хората от екипа се занимаваха с какво ли не, но в крайна сметка сегашното лице на фондацията започна да се оформя. Сега правим хиляди неща, които ни карат да вярваме, че смисъл има, и да действаме все по-активно“, разказва Веселина.

Всичко тръгва по-леко, когато през 2009 г. фондацията „Америка за България“ подава ръка на „Отворени изкуства“.

За Веселина директният път в съвременното изкуство е свързан и с инфраструктура около него („Любимата ми думичка!“), каквито са фондация „Отворени изкуства“ и кафето към нея – artnewscafe.

Точка в света

Преди по-малко от месец фондация „Отворени изкуства“ организира за трета поредна година културния фестивал „Отец Паусий“.

За него Веселина разказва: „Пловдив е точка в света и има своите индивидуални и уникални специфики, които го правят концентрирано изживяване. Една от тях открихме в улица „Отец Паусий“. Веселина мечтае пловдивчани да „обмислят, огледат града и неговия морал в исторически план“, да започне дискуссионната поредица „Беседка за града“.

Небългарското българско

Всяка година галерия „Сариев“ кани утвърден артист или куратор да избере млад творец и да го представи пред пловдивската публика.

Галерията, която започва като пространство за керамика и фотография, днес също се е променила до неузнаваемост. През 2009 г. Катрин и Веселина осъзнават, че размахът им е доста по-голям, отколкото са очаквали: > > >

bu
y
se
na
6
a-
um
ne,
k-
z.
da
e-
a-
y-
ru
e
o-
o-
eu
4-
ru
m
ax
e-
n,
e-
e-
o-
ag
8-
4-
10
23
e
o-
>

>>>

„Почувствахме смелост да се занимаваме със съвременно изкуство, защото виждахме някаква оформена среда от автори, с които искаме да работим.“ Авторите в галерията са българи, но повечето от тях живеят в други географски ширини. Точно този момент е интересен на Веселина, която е против „шовинистичната“ идея, че в България трябва да присъства само българското. „Не е нужно това, което ти допада, да е изконно българско. Това биене в гърдите е леко безсмислено“, убедена е галеристката.

През 2011 г. възниква и образователната платформа „Въведение в съвременното изкуство“: за втора година тя включва специализирани отворени лекции, разговори с творци, образователен курс и други интересни събития.

Когато оц беше принощен

Освен с визуални изкуства Веселина пише с

Дете на духа

Когато Веселина публикува първите си стихове в литературните вестници, хората дори се усъмняват, че става въпрос за печатна грешка. „Това са стихове на Веселин Сариев, защо се подписва като Веселина?“ Няколко години по-късно вече никога не бърка с баща ѝ.

Тя го описва като „човек на духа“, чиито търсения са го довели до най-различни форми на изкуството: от поезия през исторически изследвания до общи проекти с художници като Румен Жеков, Атанас Хранов и Николай Кучков. „Все пак това беше времето на соца и всяка вечер бях водена в Клуба на културните дейци да слушам бохемските им разговори“, спомня си Веселина.

Аристократична нишка

Майка ѝ Катрин е историк и споделя творческия дух на семейното обкръжение. Аристократичната нишка в живота на

тя бързо изличава от съзнанието си периферията в живота си. „Все едно друг човек го е живял.“ Но това не я притеснява, защото не се идентифицира с миналото и знае, че винаги е могло да бъде различно.

Секънд хенд идентичности

Тя вярва, че суетата задвижва, и е агент на промяната: „Искам да си бъда уникална, да ме харесват, да се харесвам. Това крепи човека да продължава нататък.“ Не плаща данък обществено мнение, но ѝ е интересно да го наблюдава. Искане да знае какво мислят хората и смята, че все пак общественото мнение помага.

Обличането за нея е съставяне на история, в която главният герой е винаги леко дистанциран от случващото се в нея и с пълното съзнание къде и какво е поставен да играе.

Често пазарува от магазини втора ръка: „По-интересно ми е да си съставям секънд хенд идентичности, но същевременно па-

„По-интересно ми е да си съставям секънд хенд идентичности, но същевременно пазарувам „бижутата“ от железарии.“

поезия и проза. Автор е на стихосбирката „Оц“, която включва мултимедия и интернет версия. На въпроса какво означава думата „оц“ тя отговаря, че това не е дума, а състояние. Или, ако повече ви харесва – дума между две думи. „Оц“ не дава отговори, а самото то е отговор, който може и да не разберете, но ще почувствате сами за себе си.

„Жанет 45“ пишат за нея, че е нещо средно между „поет, концептуален автор, галерист и оц“. Днес тя се описва просто като „културен активист“.

„Постепенно оц беше принощен и остана галерист на галерия „Сариев“, директор на фондация „Отворени изкуства“ и собственик на artnewscafe“, шегува се Веселина. Смята се за неособено продуктивна поетеса, но е печелила много награди в тази област.

Веселина отива по-назад: прабаба ѝ е завършила консерватория в Прага и през 60-те години е поддържала младите пловдивски художници.

„Израснала съм в жилище, пълно с картини, антики и ценни книги“, спомня си Веселина и казва, че тази среда я е научила да уважава „изявите и търсенията на духа“ повече от материалните.

Малко извън света

Все пак на въпроса какво детство е имала Веселина отговаря: „Тъмно.“ Като всяко чувствително дете тя не може да се социализира: „Бях малко извън света. Не е бил влюбен целият клас в мен, даже напротив. Бяха ми големи ушите, криви зъбите – всичко, каквото си трябва!“

Тя трудно си спомня детството си, защото

зарувам „бижутата“ от железарии.“

Многополовост

„Манипулативно е“, отвърща тя, когато я питам дали е по-лесно за жената да влияе на културната среда. И все пак е на мнение, че е добре да работиш с нагласите на хората: „Че са леко снизходителни заради това, че си жена, че може да допуснеш грешка, че си наивна, малко глуповата на моменти – добре е да използваш тези нагласи, да си кротуваш и да си мислиш своето.“

Според Веселина днес е „безнадеждно“ да се мисли и действа през пол и присъствие. Тя смята, че дискурсите на поведението при мъжете и жените вече са различни от чисто половите такива: „Има хомо дискурс, би дискурс, асексуален дискурс, как да мислиш през пол вече? Половете са важни, но вече са толкова много.“ ●

